

Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Dienst zur Bekämpfung von Armut, prekären
Lebensumständen und sozialer Ausgrenzung

ACTIVITEITENVERSLAG 2023

Dit document bevindt zich op de website van het Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting: www.armoedebestrijding.be.

De onderlijnde woorden in de tekst zijn hyperlinks en geven telkens
toegang tot de elektronische documenten.

Inhoudsopgave

1. INLEIDING.....	1
2. OVERLEG EN SAMENWERKING MET DIVERSE ACTOREN	2
2.1. <i>Dialogo in functie van het tweejaarlijkse Verslag 2022-2023</i>	2
2.2. <i>Samenwerking met administraties, kabinetten en parlementen</i>	2
2.3. <i>Samenwerking met onderzoeksinstellingen</i>	7
2.4. <i>Samenwerking met mensenrechteninstellingen</i>	10
2.5. <i>Samenwerking met justitiële actoren</i>	11
2.6. <i>Samenwerking met andere actoren</i>	11
3. ADVIEZEN EN NOTA'S.....	14
3.1. <i>Adviezen en nota's aan overheden en de andere actoren in de strijd tegen armoede</i>	14
3.2. <i>Bijdragen aan internationale instanties</i>	14
3.3. <i>Inbreng op studiedagen, colloquia en platformen</i>	14
4. VERZAMELEN EN PUBLICATIE VAN RECHTSPRAAK.....	17
5. INFORMATIE EN COMMUNICATIE	18
5.1. <i>Website</i>	18
5.2. <i>Activiteiten van het documentatiecentrum</i>	18
5.3. <i>Persrelaties, mediastrategie en sociale media</i>	18
5.4. <i>Publicaties</i>	19
5.5. <i>Echo in de media</i>	19
6. INTERNE WERKING.....	21
6.1. <i>Begeleidingscommissie</i>	21
6.2. <i>Beheerscomité</i>	21
6.3. <i>Team</i>	21
6.4. <i>Samenwerking met Unia en Myria</i>	21
BIJLAGE 1: SAMENWERKINGSAKKOORD.....	23

1. Inleiding

Dit activiteitenverslag geeft een overzicht van de werkzaamheden van het interfederaal Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting in 2023. Het overlegproces in functie van het tweejaarlijkse Verslag 2022-2023 over de financiële dimensie van armoede ging zijn tweede jaar in, met nog 6 intensieve overlegbijeenkomsten over de werknota's en ontwerp teksten die het team van het Steunpunt uitwerkte op basis van de verschillende uitwisselingen. Met dit overleg en Verslag werden verschillende thema's aangesneden, van inkomen en de gestegen levensduur tot de financiële gevolgen van de digitalisering van de samenleving... De talrijke aanbevelingen in het Verslag moeten dienen voor het beleid van de komende jaren in functie van de strijd tegen armoede, in een nieuwe legislatuur op de verschillende beleidsniveaus.

Ook centraal stonden de werkzaamheden in het kader van de Staten-Generaal voor rechtvaardige transitie. Het Steunpunt deed verschillende bijdragen in dit proces, en dit met verschillende invalshoeken en werkwijzen: de organisatie van het druk bijgewoond colloquium op 22 juni voor uitwisseling met de verschillende actoren, de uitwerking van een gezamenlijk advies met verschillende mensenrechteninstellingen, de ondersteuning van de deelname van mensen in armoede aan het burgerpanel Agora, de voorstelling van het advies van het Steunpunt – met de invalshoek van armoedebestrijding – tijdens de Conferentie voor rechtvaardige transitie in België op 8-9 november... Met betrekking tot het thema van duurzame ontwikkeling en rechtvaardige transitie wordt het Steunpunt ook meer en meer betrokken in verschillende werkgroepen en initiatieven.

Het Steunpunt werd aangesteld als Secretariaat voor de IMC 'Maatschappelijk integratie, Wonen en Grootstedenbeleid' die in 2023 drie maal samen kwam. De heropstart van de IMC is een goede zaak voor de interfederale samenwerking op het vlak van armoedebestrijding, en het Steunpunt is verheugd dit proces en deze samenwerking te kunnen ondersteunen.

Op onderzoeksvlak kunnen we de start van het Be-Fast-onderzoek vermelden, waarin het Steunpunt – samen met de universiteiten KULeuven en Universiteit Antwerpen – op zoek gaat naar manieren om de impact van crisissen in armoedesituaties beter te kunnen meten. Maar ook andere nieuwe onderzoeksprojecten worden ondersteund, door bijvoorbeeld deelname aan de begeleidingscomités, focusgroepen of panelgesprekken.

Het thema van dak- en thuisloosheid kreeg bijzondere aandacht door de verdere uitwerking van het mandaat van het Steunpunt als algemeen verzamelpunt voor gegevens dak- en thuisloosheid, en door de betrokkenheid bij de uitwerking van de nieuwe tekst van het Samenwerkingsakkoord inzake dak- en thuisloosheid binnen de IMC, de voorbereiding van de Europese conferentie in het kader van het Europees Platform voor de strijd tegen dakloosheid, onderzoeksprojecten en de voorbije en komende tellingen.

Het geheel van activiteiten en publicaties in 2023 geeft het Steunpunt in elk geval voldoende en rijk materiaal om er mee aan de slag te gaan in 2024, ook in het licht van de komende verkiezingen.

De hyperlinks in dit activiteitenverslag geven de lezer gemakkelijk toegang tot de relevante documenten en informatie.

2. Overleg en samenwerking met diverse actoren

2.1. Dialoog in functie van het tweejaarlijkse Verslag 2022-2023

Aansluitend op het dialoogproces dat opgestart werd in het kader van het Algemeen Verslag over de Armoede, kreeg het Steunpunt de opdracht toevertrouwd om een structureel overleg te organiseren tussen mensen in armoede en andere actoren (beroepskrachten, academici, sociale partners, beleidsverantwoordelijken), met bijzondere aandacht voor de participatie van mensen in armoede en hun verenigingen. Dit overleg, waarbij verschillende vormen van kennis worden uitgewisseld, gebeurt in een tweejaarlijkse cyclus, in functie van de tweejaarlijkse Verslagen van het Steunpunt.

2023 was het tweede jaar van het overleg over de financiële dimensie van armoede, in het kader van het twaalfde tweejaarlijkse Verslag. In 2022 had het Steunpunt al enkele thema's geïdentificeerd die verder uitgediept moesten worden op basis van de twee eerste bijeenkomsten met verenigingen waar armen het woord nemen. Er werden drie bijeenkomsten gehouden over de thema's 'ongelijkheden ten aanzien van stijgende prijzen en inflatie', 'de financiële impact van digitalisering, de digitalisering van geld en financiële uitsluiting', en 'overmatige schuldenlast'. In 2023 boden twee overlegvergaderingen, in januari en maart, de gelegenheid om dieper in te gaan op de andere twee thema's, namelijk de strijd tegen niet-effectiviteit van rechten, en inkomen en bijkomende financiële ondersteuning. Daarna volgden vier overlegvergaderingen, in april, juni, september en oktober, waarin de verschillende ontwerp teksten voor het tweejaarlijkse Verslag werden voorgesteld en besproken en aanbevelingen per thematiek werden geformuleerd.

In totaal werd het Verslag opgesteld op basis van elf overlegbijeenkomsten: vijf in 2022 en zes in 2023. Zoals steeds betrok het Steunpunt een groot aantal mensen en organisaties bij het overleg en het opstellen van het Verslag. Aan de vergaderingen namen telkens 40 tot 50 mensen deel, van wie velen ervaring hadden met armoede. Op 6 november 2023 was er ook een ontmoeting met actoren in de Duitstalige Gemeenschap om de elementen van het overlegproces voor te stellen en te bespreken.

De publicatie van het twaalfde tweejaarlijkse Verslag gebeurde in de vorm van een voorstelling in de Senaat op 20 december 2023, in een vol halfroond, met tevens reacties van de beleidsverantwoordelijken van de verschillende overheidsniveaus.

2.2. Samenwerking met administraties, kabinetten en parlementen

Als interfederale instelling werkt het Steunpunt samen met verschillende administraties, kabinetten en parlementen, op verschillende domeinen en bevoegdheidsniveaus.

- In oktober 2022 is de Interministeriële conferentie 'Maatschappelijke integratie, Wonen en Grootstedenbeleid' (IMC) heropgestart, en werd het Steunpunt aangesteld als Secretariaat voor de IMC. Onder voorzitterschap van Vlaams minister voor Armoedebestrijding, Benjamin Dalle, gingen er drie bijeenkomsten door in 2023 (24/01, 06/06 et 27/10). Het Steunpunt stond in voor de verslagen van de bijeenkomsten van de IMC en van de voorbereidende werkgroep, en voorbereiding van deze bijeenkomsten. Het publiceert ook systematisch de [communicatie van de werkzaamheden van de IMC](#). Federaal minister voor Armoedebestrijding, Karine Lalieux, neemt het voorzitterschap van de IMC op in 2024.

- In het Samenwerkingsakkoord van 12 mei 2014 inzake dak- en thuisloosheid engageren de ondertekenende partijen zich om alle objectieve gegevens te verzamelen, die ze aan elkaar maar ook aan het Steunpunt – als algemeen verzamelpunt – ter beschikking zullen stellen. In 2023 is een nieuwe tekst van het Samenwerkingsakkoord inzake dak- en thuisloosheid binnen de Interministeriële conferentie ‘Maatschappelijke integratie, Wonen en Grootstedenbeleid’ (IMC) goedgekeurd, en ligt het momenteel voor ter goedkeuring bij de verschillende regeringen. Ook in deze nieuwe tekst krijgt het Steunpunt een rol ter versterking van de interfederale samenwerking in de strijd tegen dak- en thuisloosheid.
- Het Steunpunt is lid van het netwerk van federale armoedeambtenaren. Binnen dit netwerk werden in 2023 ook de acties van het [federaal plan tegen armoede en ongelijkheid](#) - goedgekeurd door de federale regering op 15 juli 2022 - opgevolgd en gemonitord.
- Het Steunpunt draagt bij aan het Belgisch luik van de Europese semester cyclus. Op federaal niveau zijn er twee werkgroepen die de stakeholders verzamelen: het [Belgisch Platform tegen armoede en sociale uitsluiting](#), gecoördineerd door de POD Maatschappelijke Integratie, en de Werkgroep 'Sociale indicatoren', gecoördineerd door de FOD Sociale Zekerheid. Het Belgisch Platform tegen armoede en sociale uitsluiting kwam in 2022 vier keer samen, ter opvolging van de Europese actualiteit en het vierde federaal armoedepan. In de Werkgroep 'Sociale indicatoren' wordt het indicatorenmateriaal voor de Belgische rapportage in het kader van het Europese semester opgevolgd.
- Het Steunpunt nam deel aan enkele voorbereidende activiteiten en seminars rond de thema's kindgarantie en de strijd tegen dak- en thuisloosheid, in het kader van de voorbereiding van het Belgische Voorzitterschap van de Europese Unie in de eerste jaarhelft van 2024, waarmee de Dienst Internationale Relaties (DIRI) van de POD Maatschappelijke Integratie werd belast met betrekking tot de bevoegdheden armoedebestrijding en maatschappelijke integratie van federaal minister Karine Lalieux.
- Het federale regeerakkoord voorziet de organisatie van een Nationale Conferentie over een rechtvaardige transitie om de uitdagingen voor een inclusieve klimaattransitie aan te pakken. Op 24 mei 2022 werd door federaal minister van Klimaat, Zakia Khattabi, [de Staten Generaal van de rechtvaardige transitie](#) opgestart. Het doel van de Staten Generaal was om vanuit verschillende invalshoeken input te verzamelen om de Conferentie voor rechtvaardige transitie voor te bereiden. Het Steunpunt was van bij de start betrokken bij de proces en droeg op verschillende manieren bij tot de verschillende onderdelen, op basis van een samenwerkingsovereenkomst met het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling (FIDO). Van bij de start van het Hoog Comité voor rechtvaardige transitie heeft het Steunpunt zijn materiaal en adviezen aan de 24 leden/academici overgemaakt. Het Steunpunt heeft het burgerpanel Agora voor rechtvaardige transitie ondersteund met betrekking tot de deelname van mensen in armoede. Tien burgers in armoede namen deel aan de werkzaamheden van het burgerpanel tijdens vier weekends in september-oktober 2023 en een slotmoment op 25 november in de Senaat). Het Steunpunt werkte hiervoor samen met vier verenigingen waar armen het woord nemen, en had hiervoor verschillende meetings met het kabinet, het FIDO en de betrokken consultants. In het kader van het Forum voor rechtvaardige transitie – bedoeld voor input van het georganiseerde middenveld – organiseerde het Steunpunt een

[colloquium 'Armoede en rechtvaardige transitie' op 22 juni 2023](#), met een 200-tal deelnemers en boeiende uitwisselingen in zes werkgroepen die gebaseerd waren op de zes wegen naar duurzaamheid van het twejaarlijkse Verslagen 'Duurzaamheid en armoede' en 'Solidariteit en armoede'. In 2023 werd ook een [advies](#) opgemaakt rond rechtvaardige transitie vanuit een mensenrechten invalshoek, in samenwerking met andere mensenrechteninstellingen. Specifiek rond dit advies werd een seminarie georganiseerd op 25 oktober 2023, met ook bijdragen van de VN-rapporteur voor extreme armoede Olivier De Schutter en van de Nederlandse en Franse nationale mensenrechteninstellingen. Intussen had de federaal minister voor Klimaat, Zakia Khattabi, aan het Steunpunt gevraagd om een [advies](#) rond rechtvaardige transitie op te maken en dit voor te stellen op de Conferentie voor rechtvaardige transitie (8 en 9 november), met tevens reacties van federaal minister Karine Lalieux, Brussels minister Elke Van den Brandt, en van vertegenwoordigers van Minister-President Elio Di Rupo en Vlaams minister Benjamin Dalle. Op basis van dit materiaal werkt het Steunpunt mee aan de voorbereiding van de Europese conferentie rond rechtvaardige transitie, die op 4-5 maart 2024 in het kader van het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie wordt georganiseerd.

- Het Steunpunt heeft op basis van zijn overlegproces rond duurzaamheid en armoede op verschillende momenten samengewerkt met het Federaal Instituut voor Duurzame Ontwikkeling. Het Instituut selecteerde het Steunpunt als [SDG Voice 2020](#). Sindsdien neemt het Steunpunt deel aan de voorbereiding van het SDG Forum. Op het SDG Forum 2023 van 19 oktober organiseerde het Steunpunt een [workshop](#) op basis van zijn werkzaamheden rond rechtvaardige transitie, met ook een input van ATD Vierde Wereld.
- Op 9 maart heeft het Steunpunt bijgedragen aan een werksessie rond de indicatoren voor de opvolging van de SDG's, georganiseerd door het Federaal Planbureau.
- In 2023 werd het Steunpunt gevraagd om (waarnemend) lid te worden van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO). Het neemt deel aan de algemene vergaderingen, en de werkgroepen in functie van specifieke adviezen van de FRDO.
- Op basis van een voorbereidend onderzoek – waarbij het Steunpunt betrokken was -werd het *Coordination Center for Complex Risk Assessments in the context of Climate Change* opgericht. Het Steunpunt is lid van de Adviesraad van de nieuwe instelling, en volgt ook het onderzoek '*Planetary Boundaries*' op dat in 2023 werd opgestart.
- Het Steunpunt neemt sinds eind 2023 deel aan de werkzaamheden van de werkgroep in functie van de opmaak van het Sociaal Klimaatplan.
- Op 3 mei nam het Steunpunt – samen met aantal andere organisaties - deel aan een bijeenkomst met de federaal minister voor Energie, Tinne Van der Straeten, voor een bespreking van een eerste voorstel voor een nieuw sociaal tarief energie.
- Op uitnodiging van het kabinet van vice-premier Petra De Sutter en federaal minister voor Energie Tinne Van der Straeten, nam het Steunpunt op 13 juni deel aan een overleg over de accijnshervorming energie, waarmee een verschuiving van de accijnzen op elektriciteit naar fossiele brandstoffen wordt voorbereid.

- In 2023 werd het federaal boek rond armoede en werk voorbereid. Het Steunpunt neemt deel aan de vergaderingen van het redactiecomité, georganiseerd door de POD Maatschappelijke integratie.
- Op 27 juni werd de nieuwe omzendbrief rond het referentieadres voorgesteld door de POD Maatschappelijke integratie aan het Steunpunt en een aantal andere actoren.
- Op 3 juli had het Steunpunt een ontmoeting met onderzoekers van de OESO en met medewerkers van de FOD Sociale zekerheid over de impact van de COVID-19-crisis in België.
- Het Steunpunt maakte deel uit van de jury voor [de federale prijs armoedebestrijding](#), die op 21 november werd uitgereikt.
- Het Steunpunt nam deel aan vier bijeenkomsten van het [Horizontaal Permanent Armoede Overleg](#) (HPAO). Dit is de decretaal bepaalde plaats waar aandachtsambtenaren uit de Vlaamse administratie samen met het Netwerk tegen Armoede en een aantal andere partners (waaronder het Steunpunt) samenkomen. Dit platform is bijzonder interessant om de werkzaamheden en publicaties van het Steunpunt kenbaar te maken en in functie van samenwerking met specifieke administraties.
- Het Steunpunt nam deel aan een bijeenkomst van het Platform dak- en thuisloosheid, georganiseerd door de Vlaamse administratie. Daarnaast werd ook deelgenomen aan de bijeenkomsten van de stuurgroep in functie van lokale tellingen dak- en thuisloosheid in Vlaanderen.
- Sinds in Vlaanderen sociale statistieken rond water worden uitgewerkt, is er ook een Klankbordgroep 'Algemeen Watervkoopreglement' actief, met deelname van het Steunpunt. In deze groep worden de nieuwe jaarlijkse cijfers voorgelegd, wat een licht werpt op de problematiek en de uitvoering van de regelgeving op het terrein.
- In opvolging van het Vlaams Drinkwaterbesluit voeren de openbare drinkwaterleveranciers een algemene analyse uit over de toegang tot water voor kwetsbare groepen. Het Steunpunt wordt – op basis van zijn werkzaamheden en het eerder [advies](#) in samenwerking met het Netwerk tegen armoede en SAAMO – bij deze analyse betrokken.
- Er werd door het Vlaamse Energieagentschap (VEA) een werkgroep in 2019 opgericht rond de evaluatie van de openbaredienstverplichtingen energie naar aanleiding van de uitrol in Vlaanderen van de digitale energiemeters. Het Steunpunt is vanaf de start lid van deze werkgroep en neemt deel aan de bijeenkomsten.
- Het Steunpunt neemt als expert deel aan de Vlaamse werkgroep 'Klimaat en Gezondheid' binnen het Departement Zorg opgericht op vraag van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin. Deze beleidsondersteunende en -adviserende werkgroep zal zich enerzijds focussen op de evaluatie van de gezondheidsimpact als gevolg van klimaatverandering, rekening houdend met kwetsbare groepen. Anderzijds zal hij noodzakelijke preventiestrategieën en hun draagvlak mee vorm geven, dit zowel in de zorg als de samenleving. In 2023 kwam de werkgroep 4 keer samen, hoofdzakelijk ter voorbereiding van de Vlaamse Gezondheidsdoelstelling Milieugezondheidszorg en het Klimaatgezondheidsplan. Beide werden voorgesteld op de [Gezondheidsconferentie Milieugezondheidszorg](#) in Brussel op 4 december 2023. Het Steunpunt nam deel aan het panelgesprek 'Milieugezondheidsdoelstelling: blik vanuit jongerenplatform en vanuit armoedebestrijding'. In dit kader was het Steunpunt ook lid van de klankbordgroep van de

studie 'versterking van de (supra)lokale werking rond klimaatverandering en gezondheid'. Dit onderzoek bracht de lokale werking rond klimaat en gezondheid in Vlaanderen in kaart evenals de uitdagingen en werd uitgevoerd door Idea Consult en WhoCares.

- Het Steunpunt nam samen met andere stakeholders deel aan een werksessie georganiseerd door Opgroeien om de sterktes, zwaktes en verbeterpunten van het Vlaamse Groeipakket in kaart te brengen in het kader van een evaluatie van 5 jaar Groeipakket.
- In de Federatie Wallonië-Brussel (FW-B), heeft het Steunpunt zijn samenwerking met de *Administration générale de l'aide à la jeunesse* – binnen de groep Agora – verdergezet. Deze groep werd in 1998 opgericht op vraag van de Interministeriële Conferentie voor Maatschappelijke Integratie om de decreten betreffende de Bijzondere Jeugdzorg te evalueren met de bedoeling plaatsingen wegens armoede te vermijden en de ouder-kindrelatie te vrijwaren.
- In 2023 veranderde de samenstelling van de groep Agora met de komst van de vereniging *Vie Féminine* als nieuw lid dat gezinnen vertegenwoordigt, en vertegenwoordigers van erkende diensten gemandateerd door de jeugdsector. Deze reorganisatie van de groep maakte het noodzakelijk om in 2023, en dat zal zo ook in 2024 zo zijn, de tijd te nemen om de realiteit van de situatie van elke organisatie en de verwachtingen over de betrokkenheid bij de groep te bespreken. Er is besloten om te werken aan het handvest van de groep Agora en het document '*Premier contact avec l'aide à la jeunesse*', om deze te actualiseren en er een hulpmiddel van te maken dat gezinnen en beroepskrachten vandaag de dag kunnen gebruiken.
- Het Steunpunt werd, op niveau van de FW-B, in 2022 lid van de *Conseil de lutte contre la pauvreté et pour la réduction des inégalités sociales*. Dit orgaan heeft tot taak de regering van de FW-B te adviseren over haar transversaal beleid inzake armoedebestrijding en sociale ongelijkheden, en over elk beleid of vraagstuk dat met deze thema's verband houdt. In deze context nam het Steunpunt deel aan twee vergaderingen van de *Conseil* in 2023. De eerste vergadering, in april 2023, was gewijd aan de opvolging van de vooruitgang van het armoedebestrijdingsplan van de FW-B. Een tweede vergadering, in september 2023, was gewijd aan de jaarlijkse oproep van de regering van de FW-B voor het indienen van projecten voor armoedebestrijding. Als lid van de *Conseil* heeft het Steunpunt ook meegewerkt aan de selectie van de aanvragen die werden ingediend in het kader van de projectoproep 2023.
- Naast zijn deelname aan de werkzaamheden van de *Conseil* heeft het Steunpunt ook, net als in 2022, deelgenomen aan de werkgroep over een van de maatregelen van het armoedebestrijdingsplan van de FW-B: de barometer over de stand van zaken van de armoede in de FW-B. In 2023 is deze werkgroep twee keer samengekomen om zijn opmerkingen door te geven aan de *Cellule de lutte contre la pauvreté et pour la réduction des inégalités sociales* over de eerste versie van de Barometer, die in 2024 zal worden gepubliceerd. In 2023 werd het Steunpunt ook lid van de jury van de *Prix de la Cellule de la lutte contre la pauvreté et pour la réduction des inégalités sociales*, georganiseerd in het kader van de *Journée de la recherche* van de FW-B. Deze prijs wordt uitgereikt voor een masterproef over een onderwerp dat verband houdt met de vermindering van sociale ongelijkheid en de strijd tegen armoede, binnen de bevoegdheden van de FW-B.
- In het kader van de werkgroep waterarmoede die in 2020 werd opgestart door het kabinet van de minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering bevoegd voor Klimaattransitie, Leefmilieu,

Energie en Participatieve Democratie, heeft het Steunpunt deelgenomen aan verschillende soorten vergaderingen. Sinds 2021 was het Steunpunt ook lid van het begeleidingscomité van een diepgaand kwalitatief onderzoek over de realiteit van waterarmoede in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze vergaderingen hebben bijgedragen tot de [hervorming van de ordonnantie betreffende het waterbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest](#), die op 24 december 2021 door het Brussels Parlement is goedgekeurd en op 17 januari 2022 in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd. Met deze ordonnantie werden nieuwe sociale maatregelen ingevoerd, waaronder een sociale tegemoetkoming en een verbod op waterafsluitingen voor huishoudelijke gebruikers. Via een werkgroep wordt de voortgang rond het besluit over de sociale tegemoetkoming voor water opgevolgd.

- Op 16 maart nam het Steunpunt deel aan de werkgroep over de evolutie van grond- en eigendomskosten / hervorming van de Code voor ruimtelijke ordening (CoDT) op initiatief van Waals minister Willy Borsus. In het kader van de lopende hervorming van de CoDT werd besloten een interkabinettenwerkgroep op te richten, die zich samen met deskundigen moet buigen over het grondbeheer en andere maatregelen die moeten worden genomen om de stijging van de woonkosten (bouwkosten, grondkosten, enzovoort) te beperken in het kader van de tenuitvoerlegging van de ruimtelijke optimalisering.

2.3. Samenwerking met onderzoeksinstellingen

Het Steunpunt verzamelt kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmateriaal om dit via zijn publicaties en website te verspreiden. Het ondersteunt hierbij ook het onderzoek naar armoede en sociale uitsluiting in België. Hiertoe ondersteunt het Steunpunt verschillende onderzoeksinitiatieven door deelname aan de begeleidingscomités van deze onderzoeksprojecten en door bilaterale contacten met onderzoekers.

⊖ *Begeleidingscomités en stuurgroepen van onderzoeksprojecten*

- Het Steunpunt is, samen met HIVA-KULeuven en CRIDIS-UCL, partner in het '[Re-Invest.be](#)' onderzoek, in het kader van het Brain-onderzoeksprogramma van Federaal Wetenschapsbeleid (Belspo). Het onderzoek is in 2020 gestart en loopt vier jaar. Het heeft als doel om de impact van de mate van sociale investeringen (in de brede betekenis van het woord) op armoede te bestuderen, op drie domeinen (sociale bescherming, huisvesting en gezondheid) en vanuit drie perspectieven. Het Steunpunt is verantwoordelijk voor het socio-constructivistisch perspectief, naast het socio-economisch perspectief van HIVA en het socio-juridisch perspectief van CRIDIS.

Het Steunpunt zal hoofdzakelijk zijn materiaal - dat resulteert uit zijn verschillende overlegprocessen met mensen in armoede en andere actoren - rond de drie domeinen in het onderzoeksproces inbrengen, zodat het door de onderzoekpartners kan meegenomen worden. In 2022 publiceerde het Steunpunt [een paper](#) met de stand van zaken van zijn werkzaamheden rond gezondheid, inclusief een stuk rond mentale gezondheid.

Daarnaast beoogt het Steunpunt de evoluerende onderzoeksresultaten van de partners in overleg te brengen om er samen met mensen in armoede en andere actoren op te reflecteren. Daartoe organiseert het Steunpunt een overleggroep die bestaat uit vertegenwoordigers van verenigingen waar armen het woord nemen, van andere armoede-organisaties en van actoren uit de drie domeinen. Deze overleggroep kwam in 2023 drie keer samen. Twee keer rond het thema wonen en één keer rond het thema gezondheid. Elke overlegbijeenkomst werd grondig voorbereid met de onderzoekspartners (bilateraal en tijdens seminaries) en ook aan de deelnemers werd de mogelijkheid gegeven om vooraf de bijeenkomst samen voor te bereiden.

Er werd één gezamenlijk seminarie georganiseerd met een ander Belspo project, namelijk Refufam.

- Het Steunpunt is partner in het onderzoeksproject [Be-Fast](#), samen met KU-Leuven en Universiteit Antwerpen. In dit onderzoek wordt nagegaan hoe de impact van crisissen in armoedesituaties beter kan gemeten worden. Het Steunpunt verzamelt het materiaal van eerdere werkzaamheden – onder meer over de impact van de COVID-19-crisis – en organiseert ook een overleggroep waarin wordt uitgewisseld over het materiaal van het Steunpunt als van de onderzoekspartners. In functie van dit onderzoek komen de betrokken administraties en instellingen ook samen in een feedbackgroep en een begeleidingscomité.
- Lid van het begeleidingscomité van het onderzoek '[Change](#)' over evoluties op de arbeidsmarkt, atypisch werk en sociale bescherming.
- Lid van de gebruikersgroep van [datawarehouse 'Arbeidsmarkt en sociale bescherming'](#) (Kruispuntbank van de sociale zekerheid). Datawarehouse 'Arbeidsmarkt en sociale bescherming' is een belangrijke databank voor kwantitatief onderzoek en is ook bijzonder relevant in het kader van longitudinaal onderzoek.
- Lid van de stuurgroep van het PWO-project '[de rol van sociale restaurants binnen het vraagstuk van armoedebestrijding](#)' uitgevoerd door HOGent. Dit project onderzoekt de positie van de sociale restaurants, als een duurzame praktijk in het armoedebestrijdingsbeleid, in het kader van de realisatie van het recht op voeding voor burgers in kwetsbare situaties vanuit een rechtenbenadering. Het Steunpunt nam deel aan het panel 'Zo snijden we mensenrechten aan in de praktijk: de plaats van voedselhulp binnen armoedebestrijding' tijdens het slotevent op 19 april 2023 'Stillen voedselinitiatieven de honger naar mensenrechten?'.
- Lid van het begeleidingscomité van het onderzoeksproject 'Homelessness trajectories and non-take-up from a dynamic perspective' (TRAHOME), gecoördineerd door Lucas –KULeuven, Ugent en CL. op 9 mei ging voor de tweede keer een conferentie door van het Belgisch Onderzoeksnetwork Dak- en thuisloosheid, in samenwerking met het Steunpunt.
- Het Steunpunt ondersteunt de bijeenkomsten van de [Interuniversitaire Groep Onderzoek en Armoede \(IGOA\)](#), een samenwerkingsverband van onderzoekers rond armoede en sociale uitsluiting.
- Lid van de Netwerkgroep van het project '[Foodcare](#)', van de AP Hogeschool Antwerpen. Dit multidisciplinaire onderzoeksproject loopt van 2020 tot 2024 en onderzoekt hoe de toegang tot kwaliteitsvolle voeding verbeterd kan worden voor kwetsbare doelgroepen in Antwerpen door praktijkpartners te versterken in de omgang met dit thema.

- Het Steunpunt is partner in het onderzoeksproject van CREMIS (*Centre de recherche de Montréal sur les inégalités sociales, les discriminations et les pratiques alternatives de citoyenneté*) over de erkenning van ervaringskennis in de strijd tegen de armoede in Québec en België. In 2023 heeft het Steunpunt deelgenomen aan de bijeenkomsten van de uitwisselingsgroep, en heeft het ook meegewerkt aan interviews met deelnemers van de overlegprocessen binnen het Steunpunt.
- Lid van het opvolgingscomité van het HELICON-onderzoeksproject, een door BELSPO gefinancierd onderzoeksproject dat loopt van 2021 tot 2023 en de sociale ongelijkheden en de langetermijn en indirecte gezondheidseffecten van de COVID-19-crisis in kaart wil brengen. In 2023 kwam het opvolgingscomité één keer samen.
- Het Steunpunt maakt deel uit van het begeleidingscomité van het onderzoek 'genderspecifieke overdracht van vermogen bij wettelijke samenwoning, huwelijk, scheiding en overlijden in België', georganiseerd door het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, op verzoek van de staatssecretaris voor Gendergelijkheid, Sarah Schlitz. Het comité kwam twee keer samen in 2023. Op 28 november 2023 nam het Steunpunt deel aan het panel met middenveldorganisaties op de studiedag over de vermogenskloof tussen vrouwen en mannen in België.
- Het Steunpunt is lid van het begeleidingscomité van de studie over het tekort aan verpleegkundigen en zorgassistenten vanuit een genderperspectief, uitgevoerd door het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen en de Christelijke Mutualiteit, met de steun van de staatssecretaris voor Gendergelijkheid. Er vond één vergadering plaats in 2023.
- Lid van het opvolgingscomité van het BE-PARADIS-onderzoeksproject, een door BELSPO gefinancierd onderzoeksproject dat loopt van 2019 tot 2024 en de manier waarop ongelijkheid in België wordt gemeten wil verdiepen. BE-PARADIS vertrekt van de vaststelling dat enerzijds bestaand cijfermateriaal een relatief lage en stabiele graad van ongelijkheid toont, terwijl anderzijds de wijd verspreide perceptie bestaat dat de ongelijkheid in België groeit. In 2023 kwam het opvolgingscomité één keer samen.
- Lid van het *comité de référents* voor de *Indicateur Synthétique d'Accès aux Droits Fondamentaux* (ISADF) van IWEPS. Het comité is in 2023 drie keer bijeengekomen.
- Lid van het begeleidingscomité van de prospectieve studie over kinderarmoede in opdracht van de Waalse regering, gezamenlijk uitgevoerd door IWEPS en AVIQ. De opdracht van deze studie bestaat erin na te denken over de evolutie van de rol van het gewest- en gemeenschapsbeleid inzake kinderarmoede in een verkennende prospectieve benadering op basis van een brede participatie. De regering wil scenario's opstellen waarmee zij verschillende beelden van mogelijke toekomst tot 2050 kan schetsen. In dit verband zijn twee vergaderingen gehouden.
- Lid van de opvolgingscommissie van het PWO-onderzoek Soretra, uitgevoerd door het expertisecentrum Inclusive Society van UCLL. Dit actie-onderzoek focust op het leefwereldperspectief van mensen in armoede en hoe dit een hefboom kan zijn voor een meer rechtvaardige klimaattransitie, met de Leuvense context als casus. In 2023 vond één bijeenkomst plaats.
- Lid van de stuurgroep van het SWVG-onderzoek MJP_10 naar de mogelijkheden en randvoorwaarden voor gegevensdeling tussen gerechtsdeurwaarders, nutsvoorzieningen, kredietinstellingen, telecom-

operatoren en erkende instellingen voor schuldbemiddeling in functie van het maximaal beperken van invorderingskosten. In 2023 kwam de stuurgroep vier keer samen.

- Lid van het begeleidingscomité van de 'Evaluatie van de REMI-tool', uitgeschreven door de POD MI. Na extra ondersteuning door federaal minister Lalieux, belast met armoedebestrijding, voor het gebruik van de REMI-tool om aanvullende financiële toe te kennen binnen de OCMW's, zal in deze studie een beschrijvende analyse gemaakt worden van REMI-gebruikers en niet-gebruikers en inzicht worden gegeven in REMI-als begeleidingsinstrument en het gebruik van subsidie en financiële middelen. In 2023 kwam het begeleidingscomité twee keer samen.

2.4. Samenwerking met mensenrechteninstellingen

De wetgevers hebben aan het Steunpunt een mandaat toevertrouwd met betrekking tot de bescherming van de rechten van de mens. Dit mandaat werd gegeven op basis van de vaststelling dat *armoede afbreuk doet aan de waardigheid en aan de gelijke en vervreembare rechten voor alle personen* en van het gemeenschappelijk doel dat de wetgevers zich hebben gesteld, met name *het herstellen van de voorwaarden voor menselijke waardigheid en de uitoefening van de rechten van de mens*. Het Steunpunt is belast met het uitwerken van advies, het opmaken van rapporten over elke vraag betreffende de effectieve uitoefening van de mensenrechten in verband met armoede en de ongelijkheden inzake de toegang tot de rechten.

- Het Steunpunt neemt deel aan de maandelijkse bijeenkomsten van het Mensenrechtenplatform. Het Mensenrechtenplatform brengt de instellingen bijeen die een mandaat uitoefenen in het kader van het respect voor de rechten van de mens (College van federale ombudsmannen, *Délégué général aux droits de l'enfant* en Kinderrechtencommissaris, Interfederaal Gelijkekansencentrum (Unia), Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen, Federaal Migratiecentrum (Myria), Federaal Instituut voor de Rechten van de Mens (FIRM), Vlaams Mensenrechteninstituut (VMRI), Gegevensbeschermingsautoriteit, *Médiateur de la Wallonie et de la Fédération Wallonie-Bruxelles*, *Ombudsman des Deutschsprachigen Gemeinschaft*, Centrale toezichtsraad voor het gevangeniswezen, Hoge Raad voor Justitie, ...). Het heeft als doel om de problematieken die verschillende instellingen aanbelangen te analyseren, de respectievelijke bevoegdheden van elke instelling adequaat te mobiliseren en de samenwerking tussen de instellingen te stimuleren. Verder wisselden de leden ook rapporten en verslagen over de eigen werkzaamheden uit, waaronder de werkzaamheden rond rechtvaardige transitie van het Steunpunt.
- Het Steunpunt werkt op regelmatige basis samen met andere mensenrechteninstellingen. Zo schreef het Steunpunt samen met Unia, Myria, de *Délégué général aux droits de l'enfant* en de Kinderrechtencommissaris [het advies 'Rechtvaardige transitie en mensenrechten'](#). Het schreef ook samen met het FIRM een Cahier over 'bedelreglementen vanuit een mensenrechtenperspectief'.
- Het Steunpunt was vertegenwoordigd op de plenaire zitting van de Nationale Commissie voor de rechten van het kind (NCRK).
- Het Steunpunt nam deel aan het onderzoek 'Defend the defenders' van het FIRM, onder meer door deelname aan een bevraging en een focusgroepgesprek op 23/10.

- Als lid van het [Europees Netwerk van Nationale Mensenrechteninstellingen](#) (ENNHRI/European Network of National Human Rights Institutions) neemt het Steunpunt deel aan verschillende werkgroepen, platformen, General Assembly, en surveys van Ennhri.

Reeds jaren neemt het Steunpunt actief deel aan de [Ennhri-Werkgroep rond Economische en Sociale Rechten](#) (Workgroup on Economic and Social Rights) en aan het thematisch [samenwerkingsplatform dat de Raad van Europa, Equinet, FRA en ENNHRI](#) samenbrengt om het belang van de economische en sociale rechten in Europa te benadrukken (CoE-FRA-ENNHRI-EQUINET Collaborative Platform on Social and Economic Rights). De Werkgroep rond Economische en Sociale rechten van ENNHRI kwam online enkele keren samen, onder andere rond AI en de digitale transformatie. In september kwam de werkgroep samen in Helsinki voorafgaand aan het CoE-FRA-ENNHRI-EQUINET Collaborative Platform on Social and Economic Rights met als thema het [realiseren van sociale rechten in digitale tijden: opportuniteiten en risico's](#). De werkgroep zelf ging over rechtvaardige transitie en het Steunpunt heeft zijn werkzaamheden hierrond toegelicht en het advies over rechtvaardige transitie en mensenrechten aangekondigd.

Het Steunpunt nam ook deel aan het ENNHRI Co-Lab: Artificial Intelligence - An NHRI capacity building event on AI and Human Rights van 30/11 tot 1/12, waarin de implicaties van ontwikkelingen in het veld van AI op mensenrechten werden onderzocht in het licht van de ontwikkeling van een Europese AI-Act.

2.5. Samenwerking met justitiële actoren

- Het Steunpunt wordt in zijn project Rechtspraak bijgestaan door een [begeleidingscomité](#), dat in 2023 tweemaal samenkwam. Tijdens deze bijeenkomst werden de werkzaamheden van het project besproken. In het Begeleidingscomité worden inzichten uitgewisseld over de relevantie en het belang van een bepaalde uitspraak, en wordt ook verwezen naar gerelateerde rechtsleer of rechtspraak. Dit Begeleidingscomité, samengesteld uit academici, magistraten en advocaten, herleest de door het Steunpunt opgemaakte samenvattingen om de inhoudelijke kwaliteit te waarborgen. Het Begeleidingscomité verzorgde ook de feedback op het rechtspraakcahier betreffende bedelarij.
- Op 27 november 2023 organiseerde het Steunpunt, in samenwerking met het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding (IGO), voor de achtste keer een reflectiedag over “*de kijk van magistraten op armoede*”. Dit gebeurde in de gebouwen van het IGO. Het thema van deze dag betrof “*armoede en gezinnen*”. Er waren een 80-tal deelnemers. Presentaties waren er van het Steunpunt zelf, en vanwege Centrum Kauwenberg, UGent, familie- en jeugdrechtbank Namen, *Délégué général aux droits de l'enfant* (DGDE), *ATD Quart Monde* en de *Administration générale de l'aide à la jeunesse*.

2.6. Samenwerking met andere actoren

- Het Steunpunt was als partner betrokken bij de organisatie van de permanente vorming met getuigschrift georganiseerd door de Vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek, Faculteit

Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, Universiteit Gent, en het team Sociaal Werk en Sociaal Beleid van het Centrum voor Sociologisch Onderzoek, Faculteit Sociale Wetenschappen, KU Leuven. Het verzorgde ook samen met het Netwerk tegen armoede op 30 maart de les 'beleidsparticipatie', bracht tijdens de andere lessen de werkzaamheden van het Steunpunt in en ontving tijdens de live lessen de deelnemers in zijn lokalen.

- Het Steunpunt heeft deelgenomen aan de jury in het kader van de projectoproep van de Nationale Loterij rond armoedebestrijding.
- Het Steunpunt heeft in de voorbije jaren deelgenomen aan het project FETA (Fair Energy Transition for All) gecoördineerd door de Koning Boudewijnstichting, en heeft bijgedragen aan de opmaak van het Belgisch rapport van dit Europees project. Op 5 oktober nam het deel aan een panelgesprek tijdens een seminarie ter voorstelling van het FETA-project, in het kader van het proces rond rechtvaardige transitie in België.
- Het Steunpunt maakte deel uit van de jury voor de tweede editie van de "Ethias Youth Solidarity Awards", een prijs die uitgereikt wordt aan OCMW's voor projecten die ten goede komen aan jongeren in kansarmoede en waarvan de selectie wordt georganiseerd door de Koning Boudewijnstichting.
- In functie van zijn mandaat als algemeen verzamelpunt voor gegevens dak- en thuisloosheid heeft het Steunpunt ook verder samengewerkt met de Koning Boudewijnstichting rond haar initiatief van tellingen dak- en thuisloosheid. Het Steunpunt had hierrond verschillende contacten met de KBS. De KBS neemt aan deel aan de interfederaal werkgroep in het kader van het mandaat van het Steunpunt.
- Het Steunpunt neemt deel aan de bijeenkomsten van de Werkgroep Energie en Armoede in Vlaanderen (georganiseerd door Fluvius, 2 bijeenkomsten).
- Het Steunpunt neemt deel aan de bijeenkomsten van het Platform tegen energie- en waterarmoede (georganiseerd door de Koning Boudewijnstichting).
- Opvolging van de werkzaamheden van het Kenniscentrum Vlaamse Steden rond automatische rechtentoekenning.
- Het Steunpunt maakt deel uit van de werkgroep 'Sociaal werk en rechtvaardige duurzaamheid', opgericht door SAAMO in het kader van het Vlaams actieplan Sterk Sociaal Werk.
- Het Steunpunt maakt deel uit van het Stakeholdersoverleg NEKP/ETS/SCF (Nationaal Energie- en Klimaatplan/Emissions Trading System/Social Climate Fund) dat vakbonden, milieu- en armoedeverenigingen samenbrengt omtrent de vraag hoe de transitie gefinancierd kan worden binnen het NEKP en vanuit de opbrengsten van ETS en SCF. Dit jaar kwam het stakeholdersoverleg twee maal samen.
- Het Steunpunt maakt deel uit van het Belgisch Platform Zones zonder langdurige gemeenschap, waarin de experiment met de *Territoires zéro chômeur de longue durée* worden opgevolgd voor Wallonië, Vlaanderen en Brussel.

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

3. Adviezen en nota's

3.1. Adviezen en nota's aan overheden en de andere actoren in de strijd tegen armoede

Volgende adviezen werden door het Steunpunt opgemaakt, telkens op basis van zijn tweejaarlijkse Verslagen en andere werkzaamheden:

- Samen met het interfederaal Gelijkekansencentrum (Unia) heeft het Steunpunt op 3 februari 2023 op eigen initiatief een [advies](#) uitgebracht over de impact van de digitalisering van (overheids- of private) diensten.
- Naar aanleiding van de energiecrisis en toenemende meldingen over moeilijkheden om de energiefactuur te betalen, bracht het Steunpunt samen met het interfederaal Gelijkekansencentrum (Unia) op 10 maart een [advies uit over het sociaal energietarief](#).
- Op 27 maart 2023 heeft het Steunpunt op eigen initiatief een [advies](#) uitgebracht over twee wetsvoorstellen ter versterking van het federaal armoedebestrijdingsbeleid, namelijk het [Wetsvoorstel van 22 december 2022 met het oog op een structurele versterking van het federale armoedebestrijdingsbeleid](#) en het [Wetsvoorstel van 25 januari 2023 tot verankering van het Federaal Plan Armoedebestrijding en het armoedeoverlegcomité in de federale wetgeving](#).
- In het kader van de Staten-Generaal voor Rechtvaardige Transitie heeft het Steunpunt op vraag van federaal Minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal van België, Zakia Khattabi in oktober 2023 het [advies 'Rechtvaardige transitie en armoede. Bijdrage voor de Conferentie voor een rechtvaardige transitie in België'](#) gepubliceerd.
- In samenwerking met het Federaal Instituut voor de Rechten van de Mens (FIRM), het interfederaal Gelijkekansencentrum (Unia), het Federaal Migratiecentrum (Myria), het Kinderrechtencommissariaat (KRC) en de *Délégué général aux droits de l'enfant* (DGDE) bracht het Steunpunt in oktober 2023 het advies ['Rechtvaardige transitie en mensenrechten'](#) uit.

3.2. Bijdragen aan internationale instanties

- Het Steunpunt deed een bijdrage – samen met andere mensenrechteninstellingen - in het kader van de bevraging door Ennhri met betrekking tot de *Rule of Law*, in functie van haar rapport.

3.3. Inbreng op studiedagen, colloquia en platformen

Het Steunpunt deed binnen verschillende platformen een inbreng, via een presentatie of deelname aan een panel of rondetafel:

- Presentatie 'Naar een rechtvaardig klimaatbeleid', Inspiratiedag Master sociaal werk en sociaal beleid, 06/02.
- Les over non-take-up van rechten in het kader van de Permanente Vorming Armoede en Participatie, 09/03.

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

- Les over Armoede en maatschappelijke hulpverlening in het kader van de Permanente Vorming Armoede en Participatie, 16/03.
- Presentatie 'Toegang tot rechten', Ombudsman pensioen, 16/03.
- Les over Beleidsparticipatie in het kader van de Permanente Vorming Armoede en Participatie, 30/03.
- Deelname aan het panel 'Zo snijden we mensenrechten aan in de praktijk: de plaats van voedselhulp binnen armoedebestrijding' tijdens het slotevent van het PWO-onderzoek 'Stillen voedselinitiatieven de honger naar mensenrechten?', 19/04.
- Deelname aan de toekomsttafel 'Energie en sociaal rechtvaardige transitie' van Decenniumdoelen, 03/05.
- Deelname aan de onderzoeksdag van het Belgian Network Research Homelessness, 09/05.
- Deelname aan panelgesprek op het evenement naar aanleiding van 20 jaar Netwerk tegen armoede, 08/06.
- Reactie op onderzoeksresultaten van een bevraging van werklozen, ABVV-Turnhout, 09/06.
- Inbreng tijdens de Volksuniversiteit van ATD Vierde Wereld, 24/06.
- Presentatie 'Pauvreté et ineffectivité des droits : non-accès et non-recours aux droits', Journée d'étude 'Quelles innovations contre le non-recours', ULB, 06/09.
- Deelname aan panelgesprek over armoede naar aanleiding van 17 oktober, Stad Gent, 16/09.
- Voorstelling van de werkzaamheden van het Steunpunt rond rechtvaardige transitie op de bijeenkomst van de ESCR WG van ENNHRI in Helsinki, 27/09.
- Deelname aan panelgesprek tijdens het evenement rond het FETA-project, Koning Boudewijnstichting, 05/10.
- Voorstelling Advies rond digitalisering tijdens event van Unia, 13/10.
- Deelname aan workshop 'Measures to Close the Climate Insurance Protection Gap in Belgium' van de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, 18/10.
- Deelname aan panelgesprek over de 'cost-of-living-crisis' bij de presentatie van het 'book project "Commentary on the European Social Charter"', georganiseerd door het Social Rights Department van de Raad van Europa en het Academic Network on the European Social Charter and Social Rights, 19/10.
- Presentatie van de werkzaamheden rond rechtvaardige transitie tijdens de workshop 'Armoede en rechtvaardige transitie', georganiseerd door het Steunpunt op het SDG Forum, 19/10.
- Presentatie van het advies 'Rechtvaardige transitie en mensenrechten' op het gelijknamig seminarie, georganiseerd door het Steunpunt, 25/10.
- Presentatie van het advies 'Armoede en rechtvaardige transitie' tijdens de Conferentie voor een rechtvaardige transitie in België, 09/11.
- Deelname aan panelgesprek tijdens studiedag rond het GPMI, SAAMO ea, 17/11.

- Inleiding van het Netwerkevent van De Link, 17/11.
- Deelname aan het panel met middenveldorganisaties op de studiedag over de vermogenskloof tussen vrouwen en mannen in België, 28/11.
- Deelname aan panelgesprek 'Milieugezondheidsdoelstelling: blik vanuit jongerenplatform en vanuit armoedebestrijding' op de [Gezondheidsconferentie Milieugezondheidszorg](#) in Brussel, 04/12.
- Presentatie 'Kansen voor samenwerking' tijdens de voorstelling van het Jaarboek Armoede en Ongelijkheid 2023, USAB, 11/12.
- Presentatie rond armoede en ineffectiviteit van rechten, tijdens jaarlijkse conferentie van het Verbond van politie- en vrederechters, 13/12.
- Organisatie van en deelname aan panelgesprek rond digitalisering en toegang tot rechten op een studiedag naar aanleiding van 75 jaar Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, in samenwerking met FIRM, 18/12.

4. Verzamelen en publicatie van rechtspraak

Het Steunpunt tot bestrijding van armoede heeft als opdracht om de effectiviteit van de mensenrechten in situaties van armoede te evalueren. Daarom beschikt het over een [project Rechtspraak](#), waarin rechterlijke beslissingen worden geanalyseerd. Specifiek aan dit project is dat het rechtspraak verzamelt en gratis publiceert over alle grondrechten, pertinent voor de invalshoek van armoede: huisvesting, bescherming van gezinsleven, gezondheidszorg, arbeid en sociale bescherming, enz.

Het is ook in het kader van dit project dat de reflectiedag over *'de kijk van magistraten op armoede'* wordt georganiseerd.

In het kader van dit project wordt ook samengewerkt met een [juridisch tijdschrift over grondrechten en armoede](#), het Steunpunt neemt onder andere deel aan het redactiecomité.

In 2023 konden 2 studenten (Universiteit Antwerpen) stage lopen bij het Steunpunt. Met de nodige voorbereiding, ondersteuning en feedback, konden ze zo elk 10 dagen lang kennis maken met de werking van het project Rechtspraak.

↳ *Algemeen*

Pertinente beslissingen worden samengevat in een voor het publiek toegankelijke taal, zonder daarmee de juridische complexiteit uit het oog te verliezen. Vervolgens worden deze samenvattingen op de website gepubliceerd, samen met de geanonimiseerde beslissingen. Elke samenvatting verschijnt zowel in het Nederlands als in het Frans.

Om de kwaliteit en de juridische correctheid te garanderen, controleert het Begeleidingscomité elke samenvatting vooraleer ze gepubliceerd wordt.

In 2023 werd in samenwerking met het FIRM een Cahier gepubliceerd: ['Bedelreglementen vanuit een mensenrechtenperspectief'](#). Dit onderzoek kreeg veel media-aandacht en verschillende gemeenten toonden zich bereid om op basis van dit onderzoek de lokale reglementen aan te passen in overeenstemming met de principes uit de rechtspraak. Van dit onderzoek verscheen ook een juridisch artikel in het tijdschrift Grondrechten en armoede.

↳ *Verzamelmethodes*

Het verzamelen van rechtspraak gebeurde op verschillende manieren. Zo ontving het Steunpunt niet-gepubliceerde rechtspraak van rechters met wie het contacten onderhoudt, van verschillende soorten rechtbanken: arbeidsrechtbanken, vrederechten, strafrechtbanken, etc. Sinds 2017 is het Steunpunt bovendien vrijgesteld van expeditierecht, waardoor het gratis beslissingen kan opvragen bij alle Belgische rechtbanken.

5. Informatie en communicatie

5.1. Website

Op de website (www.armoedebestrijding.be) biedt het Steunpunt tot bestrijding van armoede aan het brede publiek informatie aan in de drie landstalen en in het Engels; de Engelstalige en Duitstalige versies zijn weliswaar minder uitgewerkt. De website is het ideale middel om de documenten die het Steunpunt verzamelt en onderzoekt, en ook deze die het zelf opmaakt, openbaar te maken. Zoals ook in de voorbije jaren, blijft de meest geconsulteerde rubriek 'feiten en cijfers', waarbij antwoord wordt gegeven op veel gestelde vragen.

De pagina met de jaarlijkse activiteitenkalender in het kader van de Werelddag van verzet tegen armoede op 17 oktober heeft zoals altijd ook vele bezoekers aangetrokken.

5.2. Activiteiten van het documentatiecentrum

Het documentatiecentrum is vooral gericht op intern gebruik ter ondersteuning van de werkzaamheden van de medewerkers. Allerlei publicaties - waaronder artikels, boeken, presentaties, studies – worden gecatalogiseerd. Meer en meer wordt ook gebruik gemaakt van digitale tijdschriften.

Het Steunpunt ontving 198 vragen via email of telefoon, waarvan de meeste (63 %) informatievragen zijn van organisaties, beroepskrachten (vooral journalisten), studenten, en overheidsdiensten. Het gaat veelal om vragen naar cijfermateriaal en interviews. 29 % van de contacten betrof vragen voor hulp, waarvan de meeste vragen voornamelijk gaan om dak- en thuisloosheid, huisvesting, inkomen, mensenrechten, non-take-up van rechten, referentieadres, schulden, sociale uitsluiting, toelagen en vergoedingen. Bij dergelijke hulpvragen tracht het Steunpunt naar een concrete organisatie door te verwijzen die in de regio van de hulpvrager ondersteuning kan bieden bij het zoeken naar een antwoord op de hulpvraag.

5.3. Persrelaties, mediastrategie en sociale media

Zoals elk jaar ter gelegenheid van de Internationale dag voor de uitroeiing van armoede op 17 oktober, werd naar de geschreven en audiovisuele pers een persbericht verstuurd om aandacht te vragen voor de activiteitenkalender van de Internationale dag, die op de website van het Steunpunt vermeld staat.

De X-account ([@Luttepauvrete](https://twitter.com/Luttepauvrete)) van het Steunpunt, aangemaakt op 16 oktober 2017, geeft een bijkomend communicatiekanaal. De X-account wordt gebruikt in functie van de actualiteit en van de thema's die het Steunpunt opvolgt. De account blijft gestaag groeien in termen van het aantal gebruikers. Op 31 december 2023 waren er 710 abonnees. In 2023 publiceerde het Steunpunt 151 tweets (NL + FR) met 1.271 weergaven. Gepubliceerde tweets leiden internetgebruikers zo vaak mogelijk naar de publicaties van het Steunpunt, persartikels of pagina's op zijn website. Deze multichannel communicatie helpt de zichtbaarheid van het werk van het Steunpunt te vergroten. Sinds 2019 is de Twitter-nieuwsfeed op de startpagina van de website van het Steunpunt beschikbaar.

De 'Nieuwsflits' is ook een belangrijk instrument voor de verspreiding van het werk van het Steunpunt. Naast een artikel over een thema die door het Steunpunt wordt behandeld, geeft het een overzicht van wat er in de voorbije maanden op de agenda van het Steunpunt stond, een overzicht van de follow-up van het tweejaarlijkse Verslag en recente publicaties van het Steunpunt. Sinds april 2020 wordt dit beheerd via het Mailchimp-berichtenplatform, dat meer mogelijkheden biedt voor de creatie van mailings en beheren van contacten. Er zijn drie nieuwsflitsen verzonden, met name op 16 mei (thematiek gewijd aan 'Bedelreglementen vanuit een mensenrechtenperspectief'), 24 oktober (thematiek gewijd aan rechtvaardige transitie: 60 aanbevelingen voor een duurzame toekomst voor iedereen) en 20 december (thematiek gewijd aan de voorstelling van het tweejaarlijkse Verslag 2022-2023 'De financiële dimensie van armoede').

Persberichten worden ook via dit kanaal verzonden. In 2023 zijn twee persberichten ('Bijna 1 op 5 in België heeft een risico op armoede en sociale uitsluiting: ondersteuning van huishoudens met een laag inkomen blijft een belangrijke prioriteit', 'Bedelverboden in 253 Belgische gemeenten respecteren de mensenrechten niet') verzonden. Twee andere persberichten, die samen met andere mensenrechteninstellingen werden ontwikkeld, werden ook op de website van het Steunpunt gepubliceerd: 'Hangende veroordelingen voor Belgische staat verzwakkende rechtstaat' en 'Advies over de impact van de digitalisering van (overheids-of particuliere) diensten'.

5.4. Publicaties

De publicaties zijn beschikbaar op:

- <https://www.armoedebestrijding.be/publicaties/publicaties-steunpunt/tweejaarlijks-verslag/>
- <https://www.armoedebestrijding.be/publicaties/publicaties-steunpunt/activiteitenverslagen/>
- <https://www.armoedebestrijding.be/publicaties/publicaties-steunpunt/artikels-van-de-medewerkers-van-het-steunpunt/>
- <https://www.armoedebestrijding.be/adviezen-en-notas/>
- <https://www.armoedebestrijding.be/persberichten/>
- <https://www.armoedebestrijding.be/nieuwsflits/>
- <https://www.armoedebestrijding.be/publicaties/publicaties-steunpunt/notas-en-boeken/>

5.5. Echo in de media

Het Steunpunt wordt regelmatig vermeld in verschillende media, voornamelijk in de gedrukte pers, op websites en in artikels. In 2023 registreerde het documentatiecentrum 494 vermeldingen, 35 % in tijdschriftartikels, publicaties (online) en kranten. Het ging ongeveer om 46 % Nederlandstalige referenties en 47 % Franstalige verwijzingen; de overige 7 % heeft betrekking op Duitstalige en Engelstalige bronnen. Hierbij wordt regelmatig naar de webrubriek [Feiten en cijfers](#) op de website verwezen, alsook naar de tweejaarlijkse Verslagen van het Steunpunt. Het Cahier Bedelarij kreeg volop

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

aandacht in verschillende artikelen in de gedrukte en online media. Het Steunpunt heeft ook de gelegenheid gehad om dit cahier voor te stellen, tijdens het programma *De Wereld van Sofie* op Radio 1, op 9 mei. Naar aanleiding van de voorstelling van het jaarboek 'Armoede en ongelijkheid 2023' van de Universitaire Stichting voor Armoedebestrijding werd het Steunpunt ook gevraagd om meer duiding te geven voor het VRT-radiojournaal van 11 december. Het Steunpunt heeft ook bijgedragen aan het tv-programma *RTL Info* van 3 februari gewijd aan het feit dat een Belg op vijf niet in staat is om een week vakantie per jaar te nemen. Naar aanleiding van het tweejaarlijkse Verslag 2022-2023, werd het Steunpunt op 20 december 2023 geïnterviewd voor het nieuwsprogramma van LN24.

6. Interne werking

6.1. Begeleidingscommissie

De Begeleidingscommissie, voorgezeten door de minister voor Armoedebestrijding, heeft de opdracht om de inhoud van de werkzaamheden van het Steunpunt tot bestrijding van armoede op te volgen en over het respect van de methodologie te waken (art. 8 van het samenwerkingsakkoord). De Begeleidingscommissie is in 2023 vier maal samengekomen.

6.2. Beheerscomité

Het Beheerscomité heeft drie opdrachten: waken over de goede uitvoering van het samenwerkingsakkoord, bepalen van het personeelsbehoefteplan en opmaken van een ontwerp van budget (art. 7 van het samenwerkingsakkoord). Het Beheerscomité is in 2023 vier maal samengekomen, onder voorzitterschap van dhr. Ides Nicaise.

6.3. Team

Het team bestond eind 2023 uit tien personen, met een gemiddelde van 7,4 voltijds equivalent over het jaar 2022. Hiervan wordt ongeveer 1,3 voltijds equivalent ingezet voor en gefinancierd door projecten.

6.4. Samenwerking met Unia en Myria

Daarnaast heeft het Steunpunt op geregelde tijdstippen overleg met de directies van Unia en Myria in functie van het personeels- en welzijnsbeleid. Ook is er via verschillende kanalen informatie-uitwisseling tussen de personeelsleden van de drie instellingen.

Sinds maart 2022 is het Steunpunt gehuisvest in het gebouw 'Eurostation', waar het kantoorruimte deelt met Unia, Myria, Ennhri, Equinet en het Instituut voor Gelijkheid van Vrouwen en Mannen.

Gevolgte vorming:

- Conversatietafels Frans
- Intranet
- Workshop Public Speaking
- 2023 Summer/Winter School – The right to a clean, healthy and sustainable environment and the transition
- Permanente vorming 'Armoede en Participatie' 2023
- Opdrachtenkaart/ Carte de mission Workshop voor N+1's
- Formation au feedback

- Ondersteuning en coaching ifv teamwerking
- 2023 Summer/Winter School – The right to a clean, healthy and sustainable environment and the transition
- Basisvorming ‘Secouriste en milieu professionnel’

In functie van de werkzaamheden van het Steunpunt werden volgende (studie)dagen gevolgd :

- #HELICONference webinar | Social differences in COVID-19 vaccination, 01/02.
- Presentatie Belmod-onderzoek, 03/02.
- Inspiratiedag Sociaal Werk, Sociaal Beleid en Klimaatverandering, 06/02.
- Studiedag over De Stek van SAAMO, 16/02.
- Studiedag Hoge Gezondheidsraad: ‘Geestelijke gezondheid & veerkracht in tijden van polycrisis’, 22/03.
- The Long Overdue Recognition of the Autonomous Human Right of all Europeans to a Clean, Healthy and Sustainable Environment, and Why the Council of Europe Must Act Now, 20/04.
- Conferentie: ‘Het recht als instrument voor een sociale en ecologische transitie’, 21/04.
- USAB Netwerkevent: ‘Iedereen arm? Over nieuwe armoede en verdringing?’, 28/04.
- Toekomstcongres Netwerk tegen Armoede, 08/06.
- Kinderrechten, leefomgeving en klimaatverandering, 21/06.
- Deelname aan de uitwisselingsdag rond het thema ‘Hoe kunnen de uitdagingen rond mobiliteit, ecologische transitie en sociale rechtvaardigheid gecombineerd worden?’, Leefmilieu Brussel, 27/06
- Toekomstcongres Netwerk tegen armoede, 08/08.
- Kinderrechten, leefomgeving en klimaatverandering, 21/08.
- 17th Research Conference on Homelessness, 14/09 en 15/09.
- Presentatie nieuwe omzendbrief inzake het referentieadres door de POD MI, 10/10.
- 20 jaar POD Maatschappelijke Integratie, 16/10.
- Measures to Closing the Climate Insurance Protection Gap in Belgium, 18/10.
- 20 jaar POD Maatschappelijke Integratie, 18/10.
- Werken rond de structurele oorzaken van kinderarmoede? Aan de slag met oplossingen, 18/10.
- Workshop "Ervaringsdeskundigheid: een pragmatische oplossing voor NTU", 18/10.
- Panel The right to a clean, healthy and sustainable environment and the transition, 12/11.
- FRA Expert Meeting: fundamental rights and the EU Green Deal, 16/11.
- International Conference “The Universal Declaration of Human Rights”, 06/12 – 08/12.

Bijlage 1: Samenwerkingsakkoord

Het Samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten betreffende de besteding van het armoedebeleid werd ondertekend te Brussel op 5 mei 1998, en goedgekeurd door:

- >> De Vlaamse Gemeenschap, decreet van 17 november 1998, B.S. van 16 december 1998
- >> De federale Staat, wet van 27 januari 1999, B.S. van 10 juli 1999
- >> De Franse Gemeenschap, decreet van 30 november 1998, B.S. van 10 juli 1999
- >> De Duitstalige Gemeenschap, decreet van 30 november 1998, B.S. van 10 juli 1999
- >> Het Waals Gewest, decreet van 1 april 1999, B.S. van 10 juli 1999
- >> Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, ordonnantie van 20 mei 1999, B.S. van 10 juli 1999

TEKST VAN HET AKKOORD

Gelet op artikel 77 van de Grondwet;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, inzonderheid op artikel 92bis, § 1, ingevoegd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988 en gewijzigd bij de wet van 16 juli 1993;

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, inzonderheid op artikelen 42 en 63;

Gelet op de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap, inzonderheid op artikel 55bis, ingevoegd bij de wet van 18 juli 1990 en gewijzigd bij de wet van 5 mei 1993;

Gelet op de beslissing van het Overlegcomité Federale Regering - Gemeenschaps- en Gewestregeringen van 3 december 1997;

Overwegende dat bestaansonzekerheid, armoede en sociale, economische en culturele uitsluiting, zelfs voor één enkele persoon, op een ernstige manier afbreuk doen aan de waardigheid en aan de gelijke en vervreembare rechten voor alle personen;

Overwegende dat het herstellen van de voorwaarden voor menselijke waardigheid en de uitoefening van de rechten van de mens, zoals bepaald in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 10 december 1948 en in de twee Internationale Verdragen inzake economische, sociale en culturele rechten en inzake burgerrechten en politieke rechten van 19 december 1966, een gemeenschappelijk doel is voor iedere overheid van het land;

Overwegende dat daartoe voortdurende en gecoördineerde inspanningen nodig zijn van elke overheid apart en van allen samen, voor het uitstippelen, het uitvoeren en het evalueren van het beleid tot voorkoming van bestaansonzekerheid, tot bestrijding van de armoede en tot integratie van de personen in de samenleving;

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Overwegende dat de sociale zekerheid prioritair is voor het behoud van de sociale samenhang en voor het voorkomen van bestaansonzekerheid, armoede en sociale ongelijkheid en voor de menselijke emancipatie;

Overwegende dat het nodig is de bestendiging van dit integratiebeleid te waarborgen, namelijk door het aanpassen en het ontwikkelen van de openbare dienstverlening;

Overwegende dat de betrokkenheid van alle personen bij dit integratiebeleid, reeds bij het uitstippelen ervan, door de overheid moet gewaarborgd worden;

- >> De Federale Staat, vertegenwoordigd door de Eerste Minister, de Minister van Sociale Zaken, de Minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen, de Minister van Volksgezondheid en Pensioenen en de Staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie;
- >> De Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door hun Regering, in de persoon van de Minister-President en de Ministers bevoegd voor de coördinatie van het armoedebeleid en voor de bijstand aan personen;
- >> De Franse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van de Minister-President;
- >> De Duitstalige Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar Regering, in de persoon van de Minister-President en de Minister van Jeugd, Vorming, Media en Sociale Zaken;
- >> Het Waals Gewest, vertegenwoordigd door de Minister-President en de Minister van Sociale Actie;
- >> Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, vertegenwoordigd door de Minister-President;
- >> De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, vertegenwoordigd door de leden van het Verenigd College bevoegd voor Bijstand aan Personen;

Kwamen het volgende overeen :

ARTIKEL 1

Zonder afbreuk te doen aan hun eigen bevoegdheden verbinden de ondertekenende partijen zich ertoe hun beleid tot voorkoming van bestaansonzekerheid, tot bestrijding van de armoede en tot integratie van de personen in de samenleving voort te zetten en te coördineren op basis van de hierna volgende principes:

- >> Het realiseren van de sociale rechten, vastgelegd in artikel 23 van de Grondwet;
- >> Een gelijke toegang voor iedereen tot al deze rechten, wat ook maatregelen van positieve actie kan inhouden;
- >> Het invoeren en versterken van de modaliteiten voor de deelneming van alle betrokken overheden en personen, inzonderheid van personen die in armoede leven, aan het uitstippelen, het uitwerken en het evalueren van dit beleid;

- >> Een beleid van maatschappelijke integratie is een inclusief, globaal en gecoördineerd beleid, dit wil zeggen dat het moet gevoerd worden op alle bevoegdheidsgebieden en dat een voortdurende evaluatie van alle ondernomen en overwogen initiatieven en acties daartoe vereist is.

ARTIKEL 2

Daarom verbinden de ondertekenende partijen zich ertoe bij te dragen elkeen binnen hun bevoegdheden aan een "Verslag over Bestaansonzekerheid, Armoede, Sociale Uitsluiting en Ongelijke Toegang tot de Rechten", verder "het Verslag" genoemd. Dit wordt tweejaarlijks tegen de maand november opgemaakt door het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting", voorzien in artikel 5 van dit akkoord, op basis van de bijdrage van de partijen. Het verslag wordt in de drie landstalen opgemaakt.

Het bevat minstens:

- >> Een evaluatie van de evolutie van onzekere levensomstandigheden, van armoede en van sociale uitsluiting op basis van indicatoren zoals zij overeenkomstig artikel 3 worden vastgelegd;
- >> Een evaluatie van de daadwerkelijke uitoefening van sociale, economische, culturele, politieke en burgerrechten alsook van de ongelijkheid die blijft bestaan wat betreft de toegang tot de rechten;
- >> Een inventaris en een evaluatie van het beleid en van de acties die sinds het vorig verslag werden gevoerd;
- >> Concrete aanbevelingen en voorstellen om de toestand van de betrokken personen op alle in dit artikel bedoelde gebieden zowel op lange als op korte termijn te verbeteren.

ARTIKEL 3

Na overleg met de wetenschappelijke wereld, de bevoegde administraties en instellingen, de sociale partners en de organisaties waar de armen het woord nemen, zullen de ondertekenende partijen onderzoeken welke kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren en instrumenten kunnen gebruikt en/of uitgewerkt worden om de evolutie op alle in artikel 2 bedoelde gebieden te analyseren, opdat de bevoegde overheden op de meest passende manier kunnen ingrijpen. Een eerste reeks indicatoren zal worden vastgelegd voor 15 november 1998.

Zonder afbreuk te doen aan de wetten en reglementen betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de individuen, verbinden de ondertekenende partijen zich ertoe alle gegevens waarover een voorafgaand akkoord wordt bereikt kosteloos ter beschikking te stellen van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" of de toegang tot deze gegevens te vergemakkelijken, indien ze behoren tot externe diensten. De ondertekenende partijen hebben ook toegang tot deze gegevens.

ARTIKEL 4

- §1ste Het Verslag wordt via de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie vermeld in artikel 9 overhandigd aan de federale Regering en aan de Regeringen van de Gemeenschappen en van de Gewesten, die zich ertoe verbinden het aan hun Raden, Parlementen of Vergaderingen te bezorgen.
- §2 De Federale Regering bezorgt het Verslag binnen de maand na ontvangst aan de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven die op hun beurt binnen de maand advies uit brengen, namelijk over de gebieden die tot hun taken behoren. De Gemeenschappen en Gewesten vragen eveneens advies aan hun adviesorganen die op dit vlak bevoegd zijn volgens dezelfde procedure.
- §3 Alle ondertekenende partijen verbinden er zich toe een debat te houden over de inhoud van het verslag en van de adviezen, inzonderheid over de aanbevelingen en voorstellen van het verslag.

ARTIKEL 5

- §1ste Om het voorgaande te kunnen realiseren wordt een "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" opgericht, belast met de volgende opdrachten:
- >> Informatie over bestaansonzekerheid, armoede, sociale uitsluiting en toegang tot de rechten inventariseren, systematiseren en analyseren op basis van de indicatoren, zoals bepaald in artikel 3;
 - >> Concrete aanbevelingen en voorstellen doen om het beleid en de initiatieven tot voorkoming van bestaansonzekerheid, tot bestrijding van de armoede en tot integratie van de personen in de samenleving te verbeteren;
 - >> Minstens om de twee jaar een Verslag zoals bedoeld in artikel 2 opmaken;
 - >> Op verzoek van één van de ondertekenende partijen, van de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie of op eigen initiatief adviezen uitbrengen of interimverslagen opmaken over ieder vraagstuk dat betrekking heeft op een gebied dat tot zijn opdrachten behoort;
 - >> Structureel overleg organiseren met de armsten.
- §2 Om de doelstellingen van § 1 waar te maken betreft het Steunpunt de verenigingen waar de armen het woord nemen op een structurele en bestendige manier bij zijn werkzaamheden, hierbij gebruikmakend van de dialoogmethode zoals ze ontwikkeld werd bij het tot standkomen van het "Algemeen Verslag over de Armoede".

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Het Steunpunt kan ook een beroep doen op alle personen en op openbare of privé organisaties die op dit vlak deskundig zijn.

ARTIKEL 6

§1ste Het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" wordt opgericht als drietalige instelling op federaal niveau, bij het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding. Het wordt gesubsidieerd door alle betrokken partijen. Voor 1998 wordt een budget ter beschikking gesteld van 20 miljoen frank:

- >> 15.000.000 BF door de federale Staat;
- >> 2.800.000 BF door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest;
- >> 1.700.000 BF door het Waals Gewest (in overleg met de Franse en de Duitstalige Gemeenschap);
- >> 500.000 BF door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (in overleg met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie).

De bedragen worden jaarlijks geïndexeerd. Het budget kan mits akkoord van alle betrokken partijen worden aangepast na evaluatie door middel van een aanhangsel bij dit samenwerkingsakkoord.

De bedragen worden gestort voor maart van het jaar waarop ze betrekking hebben.

§2 Er moet een permanente en structurele samenwerking zijn tussen het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting en de bevoegde administraties van de Gemeenschappen en Gewesten. Daartoe worden aan het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" wetenschappelijke medewerkers onder één of andere vorm ter beschikking gesteld door de drie Gewesten, namelijk 1,5 full-time equivalent door het Vlaams Gewest, 1 full-time equivalent door het Waals Gewest en 1/2 full-time equivalent door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Indien het om ambtenaren gaat blijven deze deel uitmaken van het personeel van het Gewest.

§3 De Gemeenschappen en de Gewesten zorgen, in volle respect voor elkanders bevoegdheden en budgetten, voor de erkenning en aanmoediging van organisaties waar armen het woord nemen.

ARTIKEL 7

- §1ste Een Beheerscomité wordt bij het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" opgericht, met de volgende opdrachten:
- >> Ervoor zorgen dat dit samenwerkingsakkoord correct wordt uitgevoerd;
 - >> Op voorstel van de Begeleidingscommissie, voorzien in artikel 8, beroep doen op wetenschappelijke instellingen of gespecialiseerde studiediensten die, gelet op hun ervaring en het materieel waarover zij beschikken, het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" kunnen bijstaan in het vervullen van zijn taken. In dit geval moet een overeenkomst worden gesloten met het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding;
 - >> Het opmaken voor het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" van een ontwerp van budget waarvan het beheer strikt gescheiden is van de organieke dotatie voor het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding;
 - >> Het bepalen van het personeelsbehoefteplan en inzonderheid het functieprofiel van de coördinator.
- §2 De Voorzitter en de Ondervoorzitter van het Beheerscomité en de coördinator van het Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting wonen de vergaderingen van de Raad van Beheer van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding bij met raadgevende stem, wanneer punten die betrekking hebben op het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" op de agenda staan.
- §3 Naast de vertegenwoordiger van de Eerste Minister die het Beheerscomité voorzigt, telt dit comité 12 leden onder wie:
- >> 4 leden voorgedragen door de federale Staat;
 - >> 3 leden voorgedragen door de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest;
 - >> 2 leden voorgedragen door het Waals Gewest in overleg met de Franse Gemeenschap;
 - >> 2 leden voorgedragen door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in overleg met de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, onder wie één Nederlandstalige en één Franstalige;
 - >> 1 lid voorgedragen door de Duitstalige Gemeenschap.

Deze leden worden aangesteld op grond van hun deskundigheid en ervaring op de in dit samenwerkingsakkoord bedoelde gebieden. Ze worden door de respectieve Regeringen aangesteld en bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit benoemd voor een hernieuwbaar mandaat van 6 jaar.

§4 Daarnaast zijn de Directeur en de Adjunct-directeur van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding alsook de coördinator van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" leden van het Beheerscomité met raadgevende stem.

ARTIKEL 8

Er wordt een Begeleidingscommissie opgericht onder voorzitterschap van de minister of staatssecretaris die Maatschappelijke Integratie onder zijn bevoegdheid heeft, die de werkzaamheden van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" begeleidt. De Begeleidingscommissie bewaakt ook de methodologie en criteria zoals bepaald in artikel 3, evenals de vooruitgang van het Verslag. De Begeleidingscommissie bestaat uit de leden van het Beheerscomité, voorzien in artikel 7, minstens aangevuld met:

- >> 4 vertegenwoordigers van de sociale partners, voorgedragen door de Nationale Arbeidsraad;
- >> 2 vertegenwoordigers van de ziekteverzekeringsinstellingen, voorgedragen door het Nationaal Intermutualistisch College;
- >> 5 vertegenwoordigers voorgedragen door de organisaties waar de armen het woord nemen, waaronder een vertegenwoordiger van de daklozen;
- >> 3 vertegenwoordigers voorgedragen door de afdeling Maatschappelijk Welzijn van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten.

Deze vertegenwoordigers worden voorgedragen op grond van hun deskundigheid en ervaring op de in dit samenwerkingsakkoord bedoelde gebieden. Het Beheerscomité verleent hen een mandaat van 6 jaar.

ARTIKEL 9

Om overleg tussen de verschillende Regeringen te waarborgen, komt de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie minstens tweemaal per jaar bijeen.

Zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de overheden waaruit zij is samengesteld, heeft zij tot taak te zorgen voor een globale, geïntegreerde en gecoördineerde benadering van het beleid tot voorkoming van bestaansonzekerheid, tot bestrijding van de armoede en tot integratie van de personen in de samenleving.

Zij wordt door de Eerste Minister voorgezeten en voorbereid in samenwerking met de minister of staatssecretaris die de Maatschappelijke Integratie onder zijn bevoegdheid heeft. Zij staan ook in voor de opvolging ervan. Daartoe doen zij een beroep op de deskundige hulp van de Cel Armoede binnen het Bestuur Maatschappelijke Integratie en van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting".

ARTIKEL 10

In het kader van de Interministeriële Conferentie Sociale Integratie zullen de ondertekenende partijen de werking van het "Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting" en van dit samenwerkingsakkoord jaarlijks evalueren.

ARTIKEL 11

Het huidig samenwerkingsakkoord streeft er toe de opdracht van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding haar taak te bevestigen zoals omschreven in artikel 2 van de wet van 15 februari 1993 over de oprichting van een Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding, in het bijzonder voor de bevoegdheid aangaande de strijd tegen elke vorm van uitsluiting. Dat is dan ook de reden waarom, bij het hernieuwen van de Raad van beheer van het Centrum, de federale regering het Parlement zal uitnodigen rekening te houden met deze bevestiging op basis van de evaluatie voorzien door artikel 10.

Gedaan te Brussel, op 5 mei 1998, in 7 exemplaren.

Voor de Federale Staat : J.-L. DEHAENE, Eerste Minister; M. COLLA, Minister van Volksgezondheid;
M. DE GALAN, Minister van Sociale Zaken; M. SMET, Minister van Tewerkstelling en Arbeid,
J. PEETERS, Staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie;

Voor het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap : L. VAN DEN BRANDE, Minister-
President;

L. PEETERS, Minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting;

L. MARTENS, Minister van Cultuur, Gezin en Welzijn;

Voor de Franse Gemeenschap : L. ONKELINX, Minister-President;

Voor de Duitstalige Gemeenschap : J. MARAITE, Minister-President; K.-H. LAMBERTZ, Minister van
Jeugd, Vorming, Media en Sociale Zaken;

Voor het Waals Gewest : R. COLLIGNON, Minister-President; W. TAMINIAUX, Minister van Sociale
Actie;

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest : CH. PICQUE, Minister-President;

Voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie : R. GRIJP, D. GOSUIN, Leden van het
Verenigd College bevoegd voor Bijstand aan Personen.

Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Dienst zur Bekämpfung von Armut, prekären
Lebensumständen und sozialer Ausgrenzung

STEUNPUNT TOT BESTRIJDING VAN ARMOEDE, BESTAANSONZEKERHEID EN SOCIALE UITSLUITING

Victor Hortaplein 40 bus 40, 1060 Sint-Gillis (Brussel)

WWW.ARMOEDEBESTRIJDING.BE

@Luttepauvrete